

Asianumero 5044/2022

Aluenumero 213104

Pohjantori

Asemakaavan muutos

16. kaupunginosa Pohjois-Tapiola

Kortteli 16081

Muutetaan asemakaavoja:

Aluenumero 213100

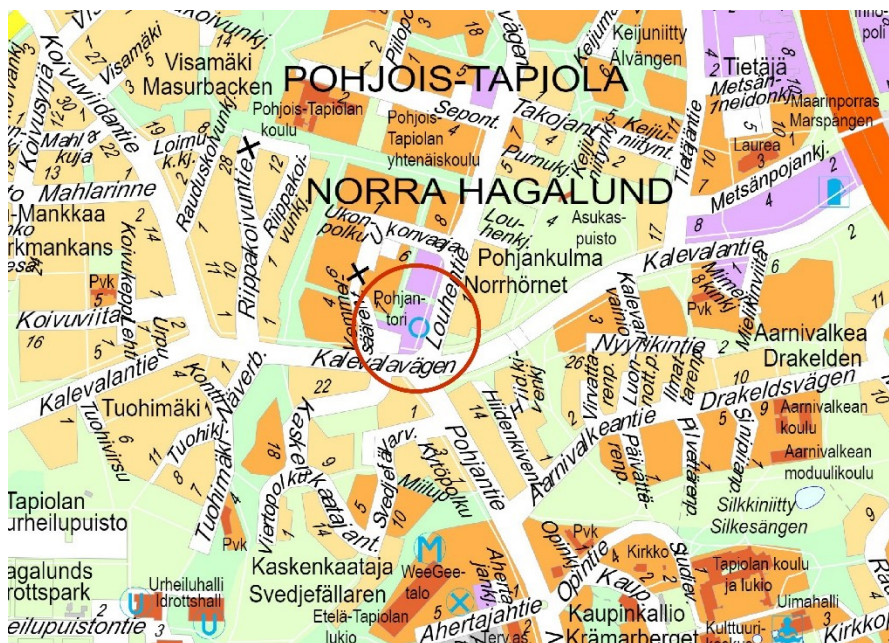
Asemakaavan muutoksen selostus

Kaavaselostus koskee Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksessa laadittua asemakaavaa, piirustusnumero 7480.

Sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Pohjois-Tapiolassa Kalevalantien ja Louhentien kulmauksessa ja käsittää korttelin 16081 tontin 1 sekä sitä ympäröiviä puisto- ja katualueita.

Suunnittelualueen likimääräinen sijainti Espoon opaskarttapohjalla esitettynä:

Vireilletulo

Alueen kaavoitusta on hakenut alueen maanomistaja, Kiinteistö Oy Espoon Louhenkulma, 21.9.2022 kirjatulla hakemuksella.

Vireilletulosta on tiedotettu osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä valmisteluaineiston nähtävilläolokuulutuksen yhteydessä 29.3.2023.

Laatija

Espoon kaupunki

Y-tunnus 0101263–6

Kaupunkisuunnittelukeskus

Asemakaavoituksen palvelualue

Käyntiosoite: Tekniikantie 15

Postiosoite: PL 43, 02070 ESPOON KAUPUNKI

Valmistelija: Hanna Kiema

Puh. 040 636 5108

hanna.m.kiema@espoo.fi

Hannu Granberg

Puh. 043 825 1176

hannu.granberg@espoo.fi

Sisällysluettelo

1	Tiivistelmä	6
1.1	Alueen nykytila	6
1.2	Asemakaavan sisältö ja mitoitus	9
1.3	Suunnittelun vaiheet	9
2	Lähtökohdat	10
2.1	Valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet	10
2.1.1	Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen	10
2.1.2	Tehokas liikennejärjestelmä	10
2.1.3	Terveellinen ja turvallinen elinympäristö	10
2.1.4	Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat	11
2.1.5	Uusiutumiskykyinen energiahuolto	11
2.2	Maakuntakaava	11
2.3	Yleiskaava	13
2.4	Asemakaava	14
2.5	Rakennusjärjestys	14
2.6	Tonttijako	14
2.7	Rakennuskiellot	15
2.8	Pohjakartta	15
2.9	Maanomistus	15
2.10	Maaperä	15
2.11	Muut suunnitelmat ja päätökset	15
2.12	Rakennettu ympäristö	16
2.12.1	Yhdyskuntarakenne	16
2.12.2	Maankäyttö ja kaupunkikuva	17
2.12.3	Väestö, työpaikat ja elinkeinotoiminta	17
2.12.4	Palvelut	17
2.12.5	Yhdyskuntatekninen huolto	17
2.13	Liikenne	17
2.13.1	Ajoneuvoliikenne	17
2.13.2	Jalankulku ja pyöräily	18
2.13.3	Sisäinen liikenne ja pysäköinti	19
2.13.4	Julkinen liikenne / Joukkoliikenne	20
2.13.5	Liikenneturvallisuus	20
2.14	Luonnonolosuhteet	20
2.15	Suojelukohteet	21
2.15.1	RKY-alue	21
2.15.2	Muinaismuistot	22
2.15.3	Liito-oravat	22
2.16	Ympäristön häiriötekijät	23
3	Asemakaavan tavoitteet	23
3.1	Kaupungin tavoitteet kaavoitukselle	23
3.2	Hakijan tavoitteet kaavoitukselle	23
4	Asemakaavan muutoksen kuvaus	24

4.1	Yleisperustelut	24
4.2	Mitoitus	24
4.3	Maankäyttö	24
4.3.1	Korttelialueet	24
4.3.2	Virkistysalueet	25
4.3.3	Palvelut	25
4.3.4	Yhdyskuntatekninen huolto	25
4.4	Liikenne	25
4.4.1	Ajoneuvoliikenne	25
4.4.2	Jalankulku ja pyöräily	27
4.4.3	Sisäinen liikenne ja pysäköinti	27
4.4.4	Julkinen liikenne / Joukkoliikenne	27
4.4.5	Esteettömyys	27
4.5	Maaperä ja rakennettavuus	28
4.6	Luonnonympäristö	28
4.7	Suojelukohteet	29
4.7.1	Muinisjäännökset	29
4.7.2	Liito-oravat	30
4.8	Ympäristön häiriötekijät	31
4.9	Nimistö	31
5	Asemakaavaratkaisun vaikutukset	31
5.1	Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	31
5.2	Vaikutukset maa- ja kallioperään ja ilmastoon	32
5.2.1	Vaikutukset maa- ja kallioperään	32
5.2.2	Ilmastovaikutukset	32
5.3	Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	32
5.4	Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen ja liikenteeseen	32
5.5	Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	33
5.6	Vaikutukset elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen	33
6	Asemakaavan toteutus	33
6.1	Rakentamisaikataulu	33
6.2	Toteuttamis- ja soveltamisohjeet	33
6.3	Toteutuksen seuranta	33
6.4	Sopimukset	34
7	Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus	34
7.1	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavan valmisteluaineisto	34
7.1.1	Valmisteluaineiston nähtävilläolo	34
7.1.2	Valmisteluaineistosta saatu palaute ja miten se otettiin huomioon	34
7.2	Kaavan hyväksyminen	35
7.3	Yhteistyö kaavan valmistelun aikana	36
7.4	Käsittelyvaiheet	37

Liitteet

Liite 1, Seurantalomake (lisätään hyväksymisvaiheessa)

Luettelo kaavaa koskevasta materiaalista

Suunnitteluaineistoon kuuluvat kaavakartta ja kaavaselostus.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) ja kaavan valmisteluaineisto, Pohjantori 213104.

Selvitykset

- Korttelisuunnitelma, Arkkitehtitoimisto Sarc, 3.11.2023
- Piha- ja hulevesisuunnitelma, Sitowise, 6.10.2023
- Pohjantorin liikerakennuksen pysäköinnin toimivuustarkastelut, Sitowise, 25.9.2023.
- Viranomaisneuvottelun muistio, 23.8.2023
- Espoo Pohjantori ja Ukontulenpolku, koekaivausraportti, Ark-Byroo, 10.8.2023
- Espoon Pohjantorin liito-oravaselvitys 2023, Sitowise, 14.4.2023
- Pohjantori, rakennushistoriaselvitys, Ark-Byroo Oy, 30.7.2021

1 Tiivistelmä

1.1 Alueen nykytila

Tontilla sijaitsee kaksi vuonna 1962 valmistunutta Kaija ja Heikki Sirenin suunnittelemaa yksikerroksista liikerakennusta, jotka muodostavat Pohjantorin ostoskeskuksen. Ukonpuiston puoleinen osa muodostuu yhdestä rakennusmassasta, kun taas Louhentien puoleinen osa koostuu kolmesta saman katon alle sijoittuvasta moduulista. Louhentien puoleista rakennusta kiertää leveä arkadikäytävä ja moduulien väliin syntyy galleriakäytäviä. Ostoskeskus on ollut monipuolisessa käytössä sen valmistumisesta lähtien. Nykyään Pohjantorin ostoskeskuksen pienemmässä osassa on päivittäistavarakauppa ja isommassa osassa mm. ravintoloita, kauneus- ja hyvinvointipalveluita sekä eläinlääkäri. Ostoskeskuksen läpi kulkee laatoitettu julkinen kulkureitti, joka yhdistyy pohjoispäästä Ukontulenpolkuun.

Liikerakennusten länsipuolella rinteessä sijaitsee koivuvaltainen Ukonpuisto. Kaava-alueen eteläpuolella kulkee Kalevalantie ja itäpuolella Louhentie. Ostoskeskuksen pysäköintipaikat sijoittuvat eteläiselle sekä pohjoiselle pysäköintialueelle yhdessä vieristen kiinteistöjen autopaikkojen kanssa.

Kuva Pohjantorin ostoskeskuksesta kesäiltana.

Pohjantorin ostoskeskus edustaa aikakaudelleen ominaista liikkeiden keskittämiseen perustuvaa liikerakentamista. Aiemmin liiketilat sijaitsivat vielä esikaupungeissakin asuinkerrostalojen pohjakerroksissa ja myymäläverkko oli tiheä. Kaupan toiminnan

rationalisointi, itsepalvelumyymälöiden yleistymisen sekä säilöntä- ja kylmätekniikan kehitys mahdollisti suurempien myymäläyksiköiden synnyn. Henkilöautojen ja jääkaapin yleistymisen johti siihen, että kuluttajat pystyivät tekemään ostoksensa aiempaa harvemmin ja ostoksille voitiin lähteä kauemmaksi kotoa. Useamman myymälän keskittäminen ostoskeskuksiin mahdollisti laajemman palvelutarjonnan asukkaille. Ostoskeskuksiin saatiin näin myös julkisia palveluita. Liiketilojen ja asuintilojen eriyttäminen sopi myös ajan näkemykseen yhdyskuntasuunnittelusta. Otto-livari Meurmanin hajakeskitysopin mukaan yhdyskunnat rakennettiin yksikkö kerrallaan valmiiksi kokonaisuuksiksi ennen seuraavaan yksikköön siirtymistä. (Ark-byroo, 2021)

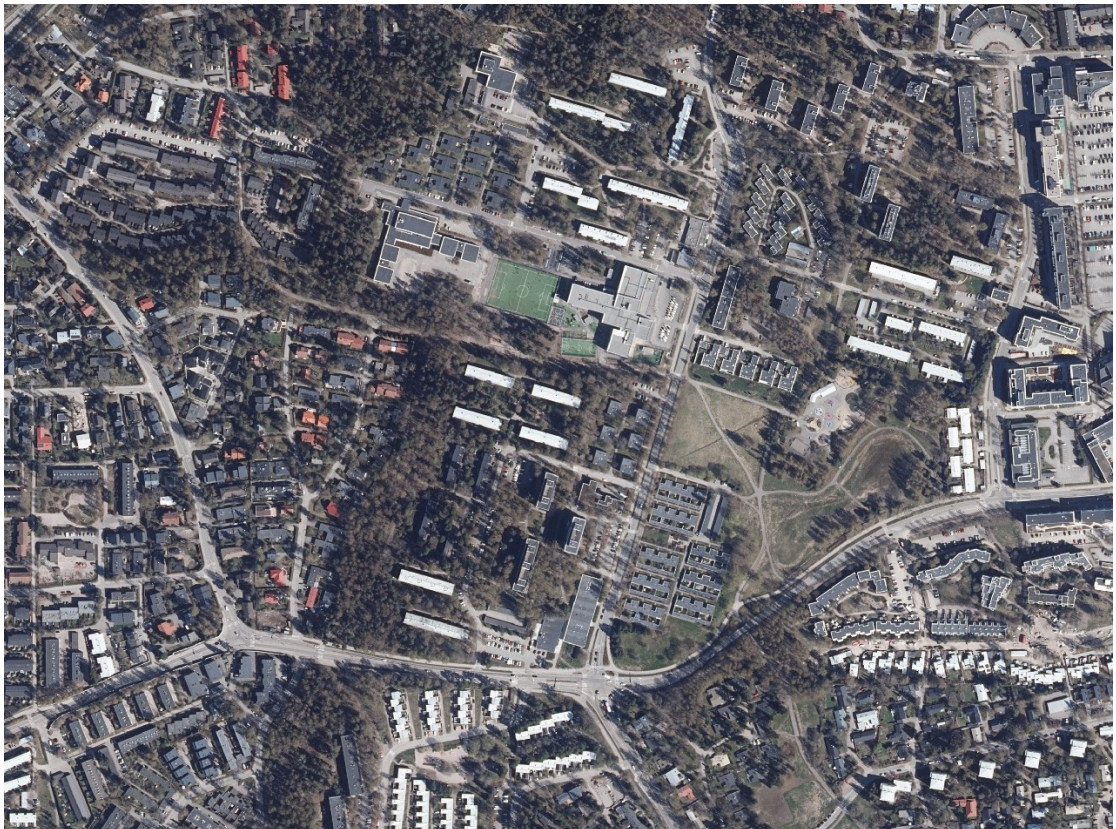
Ostoskeskuksen asema Pohjos-Tapiolan lähiön osana on keskeinen. Korttelikokonaisuus on rakennettu pääosin 1960-luvun alkupuolella, ja se muodostaa yhtenäisen, monipuolisesti rakentamisaikaansa ja Tapiolan asumisideologiaa edustavan kokonaisuuden. Pohjantorin ostoskeskuksen sijainti Pohjantien päätteellä ja Pohjois-Tapiolan pääsaapumisväylien risteyksessä on kaupunkikuvallisesti merkittävä.

Pohjantorin ostoskeskuksella on merkittävää kulttuurihistoriallista arvoa. Pohjantori on edustava 1960-luvun ostoskeskus. Rakennuksen vähäeleinen arkkitehtuuri ja sen huolellisesti suunnitellut detaljit sekä suuret ikkunapinnat ovat kaikki tunnusomaisia piirteitä aikansa ostoskeskusarkkitehtuurille. Pohjantorin rakenteellinen luonne kuitenkin eroaa hieman muista ajan ostoskeskuksista: sen sijaan että rakennuksella olisi ajalle ominainen ”lippa”, Pohjantorin valkoisten betonipilareiden kantama katto erottuu itsenäisenä arkkitehtonisena elementtinä ja sen suojaan jäävät, arkadiikäytävien verran sisään vedettyjen liikkeiden sirot lasijulkisivut puolestaan omana elementtinään. (Ark-byroo, 2021)

Pohjantorin ostoskeskus sijoittuu Pohjois-Tapiolan lähiön eteläosaan. Kaava-alueella ympäröivien rakennusten mittakaava sekä typologiat vaihtelevat Tapiolalle ominaiseen tapaan yksikerroksisista yhden perheen atriumtaloista 7–8-kerroksisiin lamellitiloihin. Alueen korttelirakenne on muuta Tapiolaa suorakulmaisempi ja rationaalisempi. Alueen asemakaava perustuu vuoden 1958 kutsukilpailuun, jonka Pentti Ahola voitti ehdotuksellaan ”Takasuora”. Pohjois-Tapiolan lähiö on edelleen lähes alkuperäisen korttelirakenteen mukainen. Joitain täydennysrakentamiskohteita on toteutettu alueelle.

Ortokuva alueesta vuodelta 1969. Pohjantori sijoittuu kuvan alaosaan, Kalevalantien ja Louhentien risteykseen. Kalevalantietä Pohjantiestä itään ei ole vielä rakennettu nykyisessä mittakaavassa.

Ortokuva alueesta vuodelta 2023. Pohjois-Tapiolan lähiön korttelirakenne on säilynyt pääosin alkuperäisen rakenteen mukaisena.

1.2 Asemakaavan sisältö ja mitoitus

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan Pohjantorin ostoskeskuksen laajeneminen ja Louhentien puoleisen liikerakennuksen arkadikäytävä suojellaan. Kaava-alue käsittää liikerakennusten korttelialueen (KL), pienen osan katualuetta, Ukonpuiston puistoaluetta (VP) sekä Kalevalantien varressa olevan Pohjantorinkulman puistoalueen (VP). Olemassa olevan ostoskeskuksen kaupunkikuvallinen ja rakennustaiteellinen arvo huomioidaan kaavassa suojelemalla rakennukselle tunnusomainen arkadikäytävä Louhentien ja Kalevalantien puolella osana uutta liikerakennusta. Rakennuksen mittakaava säilyy matalana, mutta rakennusta on tarpeen korottaa nykytekniikan mahdolluttamiseksi. Liikerakennuksen katolle saa sijoittaa IV-konehuoneen, mutta sen tulee sijaita takaseinustalla puiston puolella mahdollisimman kaukana Kalevalantiestä ja Louhentiestä matalan ja horisontaalisen ilmeen säilyttämiseksi. Kaavamuutoksen myötä tontilla oleva puusto kaadetaan ja rakennus jatkuu nykyisen tontin rajalle asti. Puiston ja tontin rajoja muutetaan kaavamuutoksella. Ukontulenpolku linjataan uudelleen. Puita joudutaan kaatamaan myös puiston puolelta, mutta uusia istutetaan tilalle.

Kaavamuutosalueen kokonaispinta-ala on noin 0,93 ha. Liikerakennusten korttelialueelle on osoitettu rakennusoikeutta yhteensä 3 150 k-m². Aluetehokkuus on 0,34 ja tonttitehokkuus on 0,51. Asemakaavan muutoksen myötä tontin rakennusoikeus kasvaa 1 250 k-m².

1.3 Suunnittelun vaiheet

Espoon kilpailukykyjaosto hyväksyi 28.3.2022 Pohjantorin ostoskeskuksen kehittämisen periaatteet. Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaosto päätti kehottaa kaupunkiympäristön toimialaa ja kaupunkisuunnittelukeskusta käynnistämään toimenpiteet, joilla luodaan edellytykset Pohjois-Tapiolassa sijaitsevan Pohjantorin ostoskeskuskiinteistön kehittämiseksi yhtiön esittämät tavoitteet mahdollisuuksien mukaan huomioiden.

Elinkeino- ja kilpailukykyjaosto totesi päätöksessään, että valmistelussa tulee huomioida mm. seuraavat asiat:

Pohjantorin ostoskeskuksen alueen uudistaminen on toteutettava ottaen vahvasti huomioon alueen RKY-status.

Ostoskeskuksen alueen yleisilme ja korkeussuhteet tulee uudistuksessa säilyttää alkuperäistä arkkitehtuuria kunnioittaen ja kaupunkikuva huomioiden.

Maanomistaja haki asemakaavan muutosta 20.9.2022 päivätyllä ja 21.9.2022 kirjautulla hakemuksella.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 3.4.–5.5.2023. Mielipiteitä jätettiin 21 kappaletta. Lisäksi saatiin kaupunginmuseon kannanotto sekä Carunan ja HSY:n lausunnot.

2 Lähtökohdat

2.1 Valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet

Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista tuli voimaan 1.4.2018.

2.1.1 Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.

Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.

Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.

Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

2.1.2 Tehokas liikennejärjestelmä

Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja sekä varmistamalla edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle.

Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.

2.1.3 Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.

Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.

Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys tai riskit hallitaan muulla tavoin.

Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset, kemikaaliratapihat ja vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelyratapihat sijoitetaan riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista.

Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.

2.1.4 Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.

Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.

Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhteinäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.

2.1.5 Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.

Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

2.2 Maakuntakaava

Voimassa olevat:

Espoon alueella on voimassa Uusimaa-kaava 2050 ja sen osana Helsingin vaihe-
maakuntakaava.

Uusimaa 2050 -kaavassa alue sijoittuu pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeelle, joka on muuta taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tehokkaammin rakennettavaa taajama- ja keskustatoimintojen aluetta. Se tukeutuu kestäväan liikennejärjestelmään ja tukee verkostomaisen kaupunkirakenteen kehittymistä. Ydinvyöhykettä koskevat myös taajamatoimintojen kehittämisen määräykset. Vyöhykettä on suunniteltava joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn tukeutuvana muuta taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tehokkaammin rakennettavana alueena. Yhdyskuntarakennetta tiivistäessä on kiinnitettävä huomiota vyöhykkeen arvokkaisiin ominaispiirteisiin ja elinympäristön laatuun.

Aluetta koskee lisäksi kulttuuriympäristön tai maisemanvaalimisen kannalta tärkeän alueen ominaisuusmerkintä. Sillä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sekä maisemanähtävyydet (valtioneuvoston päätös 1995), valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet, tiet ja kohteet (RKY 2009), maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt (Missä maat on mainiommat 2016) sekä valtakunnalliset maisemanhoitoalueet (LSL 32 §). Yksityiskohtaisemmassa alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot. Maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot on otettava huomioon alueita kehitettäessä. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.

Ote voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä.

2.3 Yleiskaava

Voimassa oleva:

Espoon eteläosien yleiskaava

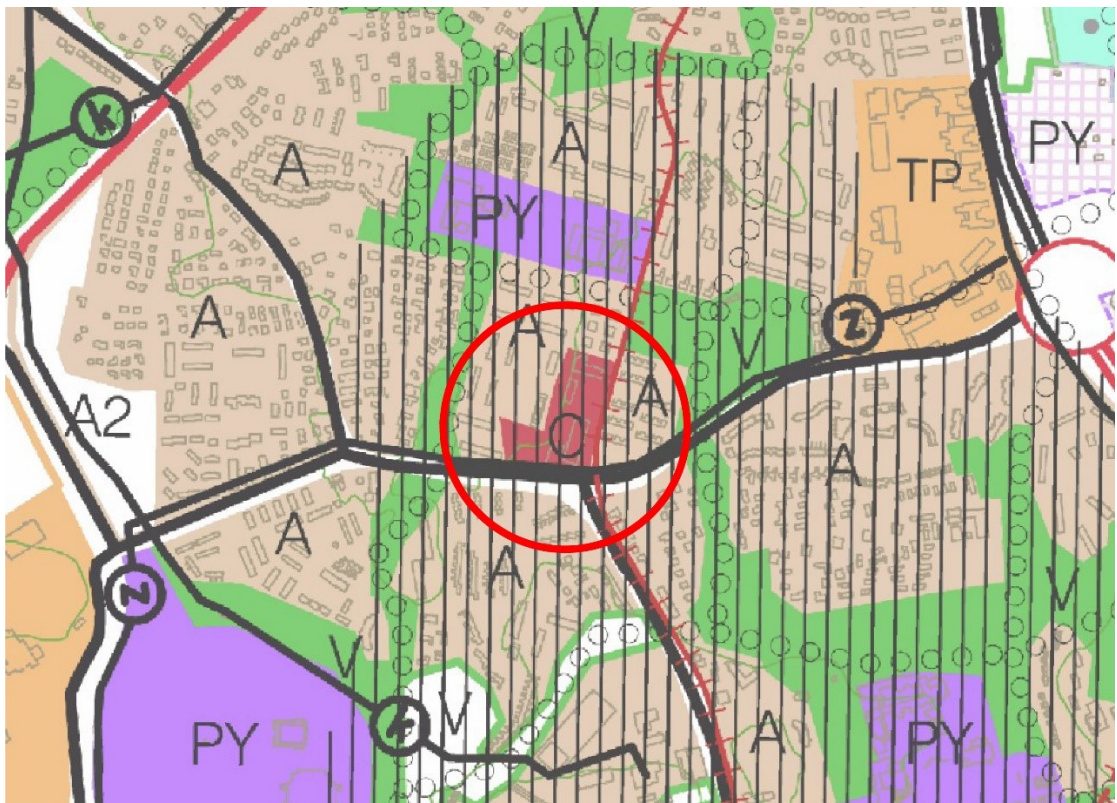
Alueella on voimassa Espoon eteläosien yleiskaava. Kaava sai lainvoiman vuonna 2010.

Nyt laadittu asemakaavan muutos sijoittuu keskustatoimintojen ja lähipalvelujen alueelle. Alueelle saa osoittaa keskustaan soveltuvaa asumista sekä hallinto-, toimisto-, palvelu-, koulutus- ja myymälätiloja. Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä. Lisäksi alue sijoittuu kaupunkikuvallisesti arvokkaalle alueelle: kaupunkimaisema, jonka rakennus- ja kulttuurihistoriallisia arvoja sekä kaupunkikuvaa on suojeltava. Suojelu ei koske yksittäisiä rakennuksia, vaan kohdistuu alueen ominaispiirteiden vaalimiseen. Alueiden kehittämisen tulee tapahtua niiden omista lähtökohdista käsin ja alueen erityisarvojen sanelemin ehdoin. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee asettaa erityinen paino alueiden ominaisluonteen säilymiseen.

Vireillä oleva:

Espoon yleiskaava 2060

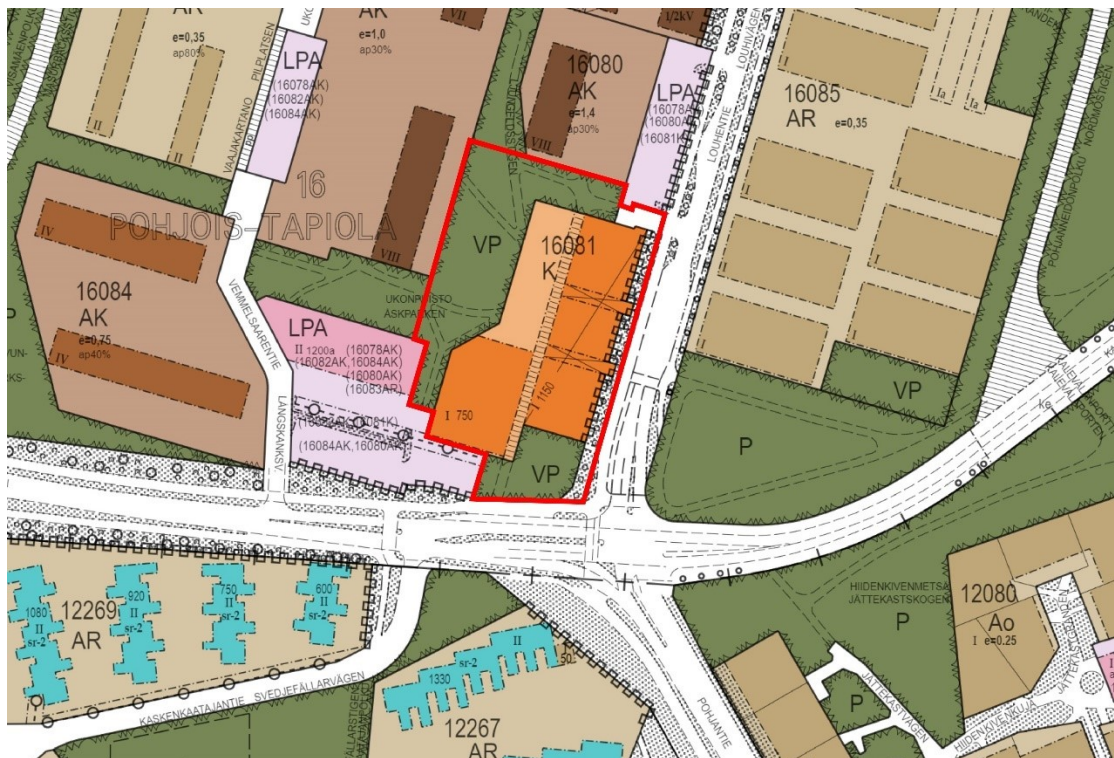
Alueella on vireillä Espoon yleiskaava 2060. Kaava on kuulutettu vireille syksyllä 2022 ja kaava koskee koko Espoota.

Ote epävirallisesta Espoon yleiskaavayhdistelmästä.

2.4 Asemakaava

Alueella on voimassa Pohjankulman asemakaava (hyväksytty 16.8.1988), aluenumero 213100. Kortteli 16081 on siinä osoitettu liike- ja toimistorakennusten kortteli-alueeksi (K), jolle saa rakentaa kaksi yksikerroksista rakennusta. Rakennusten yhteenlaskettu rakennusoikeus on 1900 kerrosneliometriä. Alueen länsi- ja eteläpuolella on puistoalueita (VP). Korttelialueen läpi on osoitettu ohjeellinen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa. Louhentien puoleisen rakennusalan läpi on osoitettu kaksi kulkuaukkoa. Kaava-alueen lounaispuolella ja pohjoispuolella on pysäköintialueet (LPA), joille kaava-alueen autopaikkoja saa sijoittaa. Autopaikkoja tulee voimassa olevan kaavan mukaan rakentaa tonttia varten 1 ap / 60 kerrosneliometriä. Louhentien puoleiselle korttelin osalle on osoitettu liittymäkielto.

Ote voimassa olevasta asemakaavojen yhdistelmästä. Kaava-alue rajattuna punaisella.

2.5 Rakennusjärjestys

Valtuusto hyväksyi Espoon kaupungin rakennusjärjestyksen 12.9.2011 (§ 112). Rakennusjärjestys astui voimaan 1.1.2012.

2.6 Tonttijako

Kaava-alueelle on laadittu tonttijako. Tonttijako on hyväksytty 2.10.2007.

2.7 Rakennuskiellot

Kaava-alueella ei ole voimassa rakennuskieltoa.

2.8 Pohjakartta

Pohjakartta mittakaavassa 1:1000 on Espoon Kaupunkitekniikan keskuksen laatima ja se täyttää maankäyttö- ja rakennuslain 54a pykälän vaatimukset.

2.9 Maanomistus

Korttelin 16081 tontin 1 omistaa Kiinteistösaakeyhtiö Espoon Louhenkulma. Ympäröivät katu- ja puistoalueet omistaa Espoon kaupunki.

2.10 Maaperä

Tontti sijaitsee kitkamaalla, jonka päällä on silttiä ja savea. Puiston maaperä on moreenia.

2.11 Muut suunnitelmat ja päätökset

Espoon kilpailukykyjaoston päätös 28.3.2022

Espoon kilpailukykyjaosto hyväksyi 28.3.2022 Pohjantorin ostoskeskuksen kehittämisen periaatteet. Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaosto päätti kehottaa kaupunkiympäristön toimialaa ja kaupunkisuunnittelukeskusta käynnistämään toimenpiteet, joilla luodaan edellytykset Pohjois-Tapiolassa sijaitsevan Pohjantorin ostoskeskuskiinteistön kehittämiseksi yhtiön esittämät tavoitteet mahdollisuuksien mukaan huomioiden.

Elinkeino- ja kilpailukykyjaosto totesi päätöksessään, että valmistelussa tulee huomioida mm. seuraavat asiat:

Pohjantorin ostoskeskuksen alueen uudistaminen on toteutettava ottaen vahvasti huomioon alueen RKY-status.

Ostoskeskuksen alueen yleisilme ja korkeussuhteet tulee uudistuksessa säilyttää alkuperäistä arkkitehtuuria kunnioittaen ja kaupunkikuva huomioiden.

Kalevalantien yleissuunnitelma

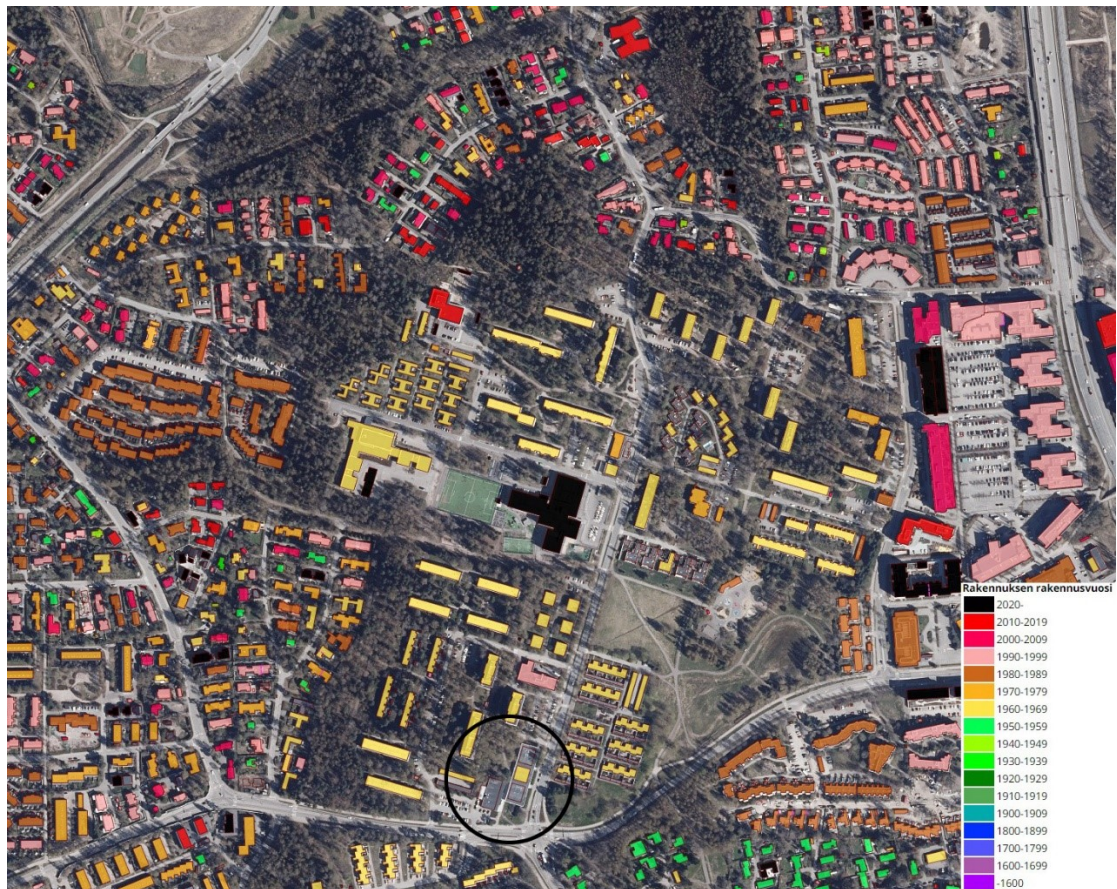
Suunnitelman tavoitteena on Kalevalantien ajoneuvoliikenteen toimivuuden parantaminen sekä riittävien tilavarausten mahdollistaminen pyöräilyn seutureitille sekä pikaraitiotielle. Samalla tarkistetaan alueen meluntorjunta. Suunnitelmassa huomioidaan alueen kulttuurihistorialliset, kaupunkikuvalliset sekä maisemalliset arvot ja luontoarvot. Kaava-alue rajoittuu eteläosasta Kalevalantiehen.

Kalevalantien osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 2.12.2019 – 7.1.2020.

2.12 Rakennettu ympäristö

2.12.1 Yhdyskuntarakenne

Pohjantorin kaava-alue sijaitsee Pohjois-Tapiolan kaupunginosassa Louhentien ja Kalevalantien kulmauksessa. Pohjois-Tapiola on asuntovaltainen vajaan 7 000 asukkaan kaupunginosa, joka rajautuu etelässä Kalevalantiehen, lännessä Koivu-Mankaantiehen ja Turveradantiehen, pohjoisessa Turvesuon ja Muolaansuon suoalueeseen ja idässä Kehä I:een. Kaupunginosan eteläiseen osaan kuuluva pohjoinen lähiö sekä Tietäjän alue ovat kerrostalovaltaisempia alueita, joissa kerrostalojen kerrosten lukumäärä vaihtelee 4–8 välillä, kun taas kaupunginosan länsi- ja pohjoisosassa on pienempiä virkistysalueiden reunustamia 1–2-kerroksisista asuinrakennuksista muodostuvia pientaloalueita. Pohjois-Tapiolan lähiö on rakentunut pääosin 1960-luvulla ja sitä ympäröivät pientaloalueet 1980–2000-luvuilla. Alueen ajoneuvoliikennettä palvelee Kalevalantieltä alkava ja sinne päättyvä Louhentiestä, Valkjärventiestä ja Tietäjäntiestä muodostuva silmukka. Pohjoisen lähiön korttelirakenne on säilynyt hyvin lähellä alkuperäistä. Joitain täydennyksiä on tullut vuosien saatossa.

Kuva rakennusten rakennusvuosikymmenistä ortokarttapohjalla. Kaava-alue sijoittuu kuvan alaosaan. Keltaisella esitetty pohjoisen lähiön kerrostaloalueet sekä suunnitelmaan liittyvät atriumtalot. Ympäriällä pientaloalueita sekä kuvan oikeassa laidassa Tietäjän alue kerrostaloineen.

2.12.2 Maankäyttö ja kaupunkikuva

Ostoskeskuksen sijainti Louhentien ja Kalevalantien kulmassa on kaupunkikuvallisesti merkittävä. Pohjantori näkyy Pohjantien näkymäakselin päätteenä ja toimii porttina Pohjois-Tapiolaan. Louhentien puoleisen liikerakennuksen pitkä horisontaalinen lasijulkisivu ohjaa kulkijan katseen kohti Pohjois-Tapiolaa. Ostoskeskuksen itäpuolelle Louhentien varteen sijoittuu niin ikään Kaija ja Heikki Sirenin suunnittelemaat yksi-kerroksiset valkoiset atriumtalot, jotka toimivat ostoskeskuksen vastinparina. Atriumtalot jäävät kuitenkin osin Pohjankulman puiston vuorimäntyjen taakse piiloon. Ostoskeskuksen taakse, sen pohjois- ja luoteispuolelle metsäiseen rinteeseen sijoittuvat Pohjois-Tapiolan korkeimmat rakennukset, 7–8-kerroksiset punatiiliset asuinkerrostalot. Kalevalantien eteläpuolelle on 1–2-kerroksisia rivi- ja erillispientaloja.

2.12.3 Väestö, työpaikat ja elinkeinotoiminta

Kaava-alueella ei asu ketään. Pohjantorille sijoittuvat liiketilat työllistävät arviolta noin 20–25 henkilöä.

2.12.4 Palvelut

Pohjantorin ostoskeskukseen sijoittuu monipuolisesti kaupallisia ja hyvinvointipalveluita. Pienemmässä rakennuksessa on päivittäistavarakauppa ja suuremmassa rakennuksessa useampi ravintola, parturikampaamoita sekä hyvinvointipalveluita. Myös eläinlääkäri toimii Pohjantorin ostoskeskuksessa.

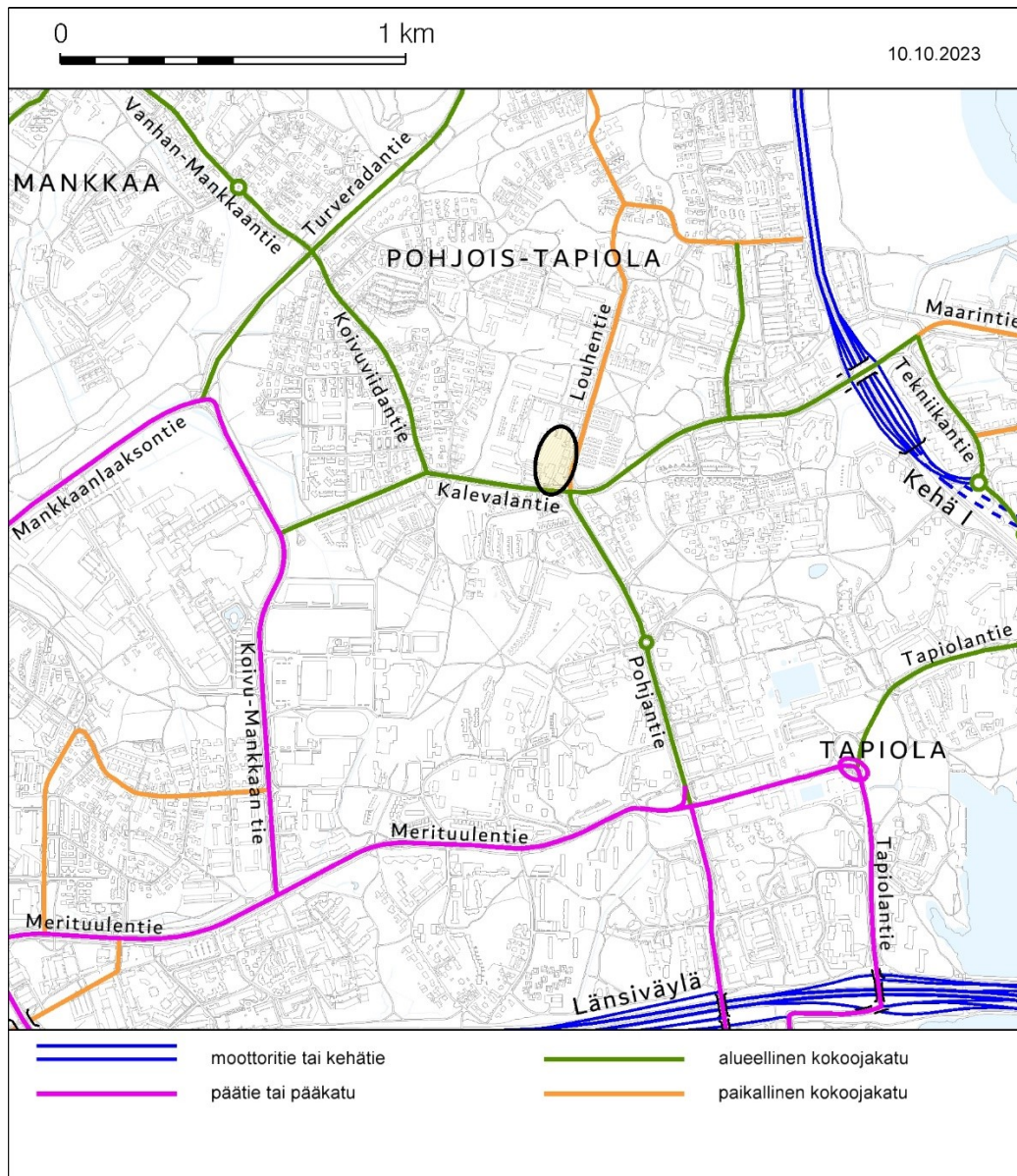
2.12.5 Yhdyskuntatekninen huolto

Alueella on kattava kunnallistekninen verkosto. Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Kaava-alueen eteläpuolella, Kalevalantiellä kulkee 110 kV maakaapeli.

2.13 Liikenne

2.13.1 Ajoneuvoliikenne

Kaava-alue sijaitsee Kalevalantien ja Louhentien risteyksessä. Alue liittyy liikenneverkkoon Kalevalantien sekä Louhentien kautta. Kalevalantie on katuluokitukseltaan alueellinen kokoojaku ja Louhentie paikallinen kokoojaku. Kalevalantien liikennemäärä on nykytilanteessa noin 13 600 ajon./vrk ja Louhentien 3 900 ajon./vrk. Liikenne-ennusteen mukaan liikennemäärä Kalevalantiellä on noin 19 100 ajon./vrk ja Louhentiellä 4 700 ajon./vrk vuonna 2050. Kalevalantien, Louhentien ja Pohjantien välinen liittymä on valo-ohjattu.

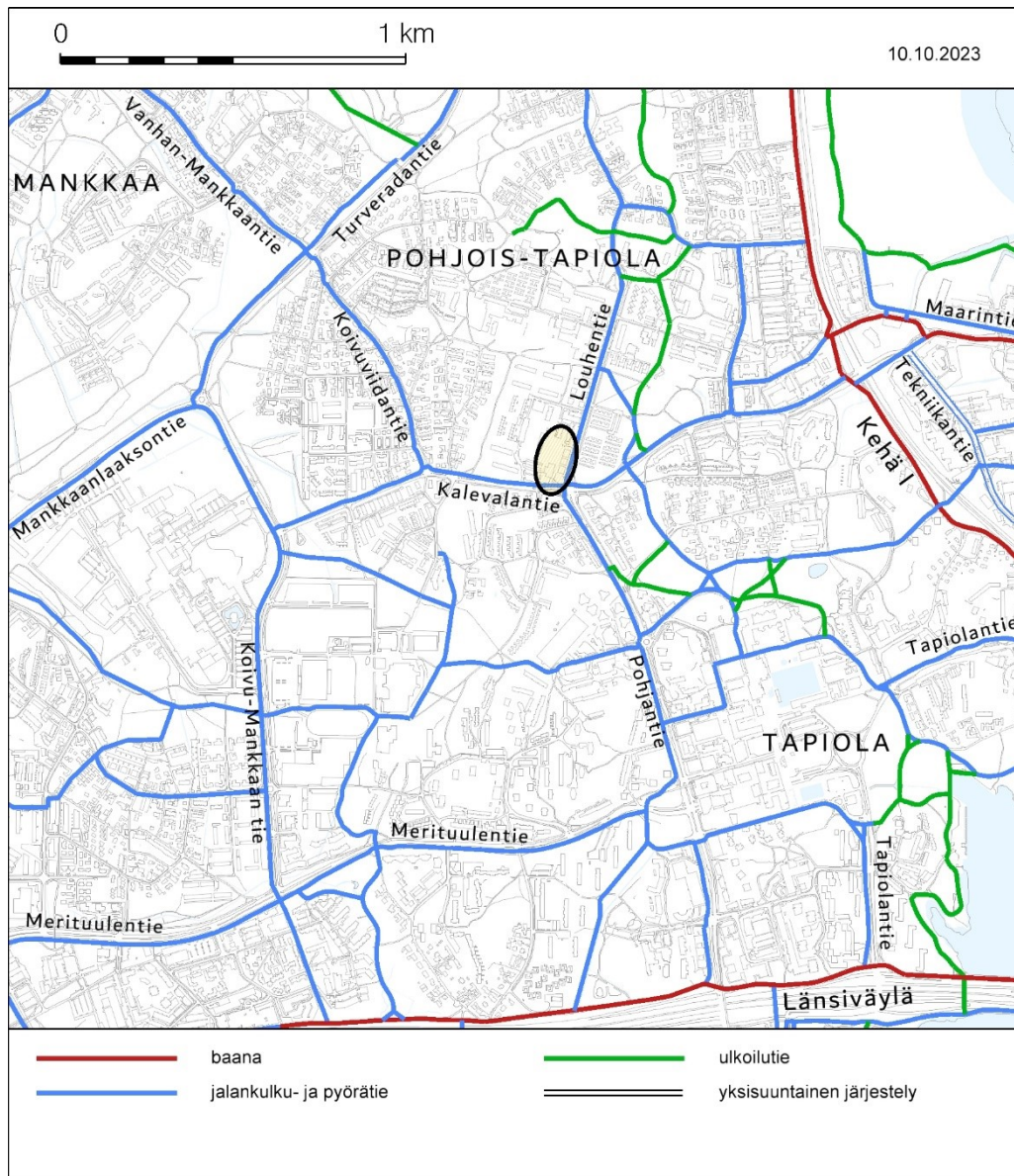
Kuva ajoneuvoliikenteen tavoiteverkosta alueella.

2.13.2 Jalankulku ja pyöräily

Alue on hyvin saavutettavissa kävellen ja pyöräillen.

Louhentien sekä Pohjantien länsireunassa on erotettu jalkakäytävä ja pyörätie. Louhentien ja Pohjantien itäpuolella kulkee yhdistetty jalankulun ja pyöräilyn yhteys. Kalevalantien pohjois- sekä eteläreunassa on yhdistetty jalankulun ja pyöräilyn yhteys.

Kaavahankkeen länsi-, luoteis- ja pohjoispuolella sijaitsee Ukonpuisto-niminen puistoalue, joka erottaa ostoskeskuksen asuinkerrostalojen korttelialueesta. Puiston kautta kulkee keskeinen jalankulun ja pyöräilyn yhteys asuinkerrostalojen korttelialueelta kohti Kalevalantien, Pohjantien ja Louhentien välistä risteysaluetta. Ostoskeskuksen läpi kulkee laatoitettu julkinen kulkureitti, joka yhdistyy pohjoispäästä Ukonpuistossa kulkevaan Ukontulenpolkuun.

Kuva jalankulun ja pyöräilyn tavoiteverkosta alueella.

2.13.3 Sisäinen liikenne ja pysäköinti

Ostokeskustontin pysäköintipaikat sijoittuvat eteläiselle sekä pohjoiselle pysäköinti-alueelle tontin ulkopuolelle. Samoilla pysäköintialueilla sijaitsee myös viereisten kiinteistöjen pysäköintipaikkoja. Eteläiselle pysäköintialueelle ajo tapahtuu suoraan Kalevalantieltä tai vaihtoehtoisesti Kalevalantieltä ensin Vemmelsäärentie nimiselle tonttikadulle ja sen jälkeen pysäköintialueelle. Pohjoiselle pysäköintialueelle ajetaan Louhentien kautta.

Ukonpuiston puoleisessa rakennusmassassa toimii päivittäistavarakauppa, jonka huoltoliikenne on järjestetty rakennuksen lounaisnurkasta pysäköintialueen kautta. Louhentien puoleisen rakennuksen huoltoliikenne toimii pääasiassa Louhentieltä tulevan pohjoisen ajoyhteyden kautta, josta huoltoautot pääsevät ajamaan rakennusten

välissä olevalle laatoitetulle julkiselle kävelyllä varatulle kulkureitille. Huoltoautot kulkevat kävelyllä varatulle alueelle peruuttamalla sillä kääntömahdollisuutta alueella ei ole. Läpiajo laatoitetun alueen kautta on estetty pollarein.

2.13.4 Julkinen liikenne / Joukkoliikenne

Kaava-alue sijaitsee hyvin julkisella liikenteellä saavutettavalla alueella. Lähimmät bussipysäkit sijaitsevat Louhentiellä ja Kalevalantiellä kaava-alueen välittömässä läheisyydessä. Kalevalantiellä liikennöivät linjat 548 (Jupperi-Kauniainen) ja 549 (Jorvi-Kauniainen). Louhentiellä liikennöivät linjat 111 (Otaniemi-Matinkylä) ja 113 (Leppävaara-Tapiola). Tapiolan metroasema sijaitsee Tapiolan keskuksessa noin 1,1 km päässä kaava-alueesta.

2.13.5 Liikenneturvallisuus

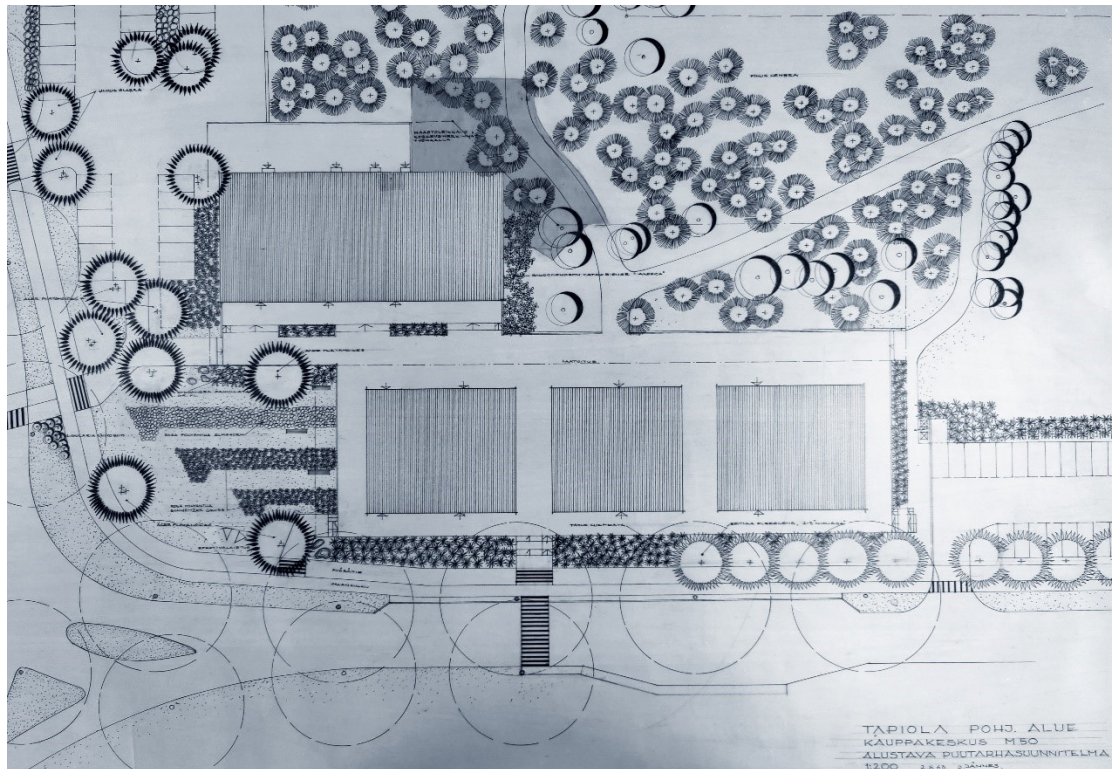
Ostoskeskusta ympäröivät laatoitetut kävelyalueet on pääasiassa erotettu pysäköinti-alueista ja läpiajo kävelyalueilla on estetty pollarein. Ajoliikennettä ei ole estetty Louhentien puoleisen rakennuksen länsipuolelle, mistä johtuen huoltoliikenteen ajoneuvot pyrkivät peruuttamaan laatoitetulle jalankulkualueelle liiketilojen läheisyyteen toimittaessaan tavaraa liiketiloihin.

2.14 Luonnonolosuhteet

Kaava-alue koostuu rakennetusta tontin osasta, istutetusta osasta sekä puistoalueesta. Pohjantorin ostoskeskus piha-alueineen yhdistyy pensasistutuksin, syvennyksin ja porrasaihein liikekeskuksen luoteispuolella olevaan Ukonpuistoon. Rinteeseen sijoittuvan koivuvaltaisen ja nurmipintaisen Ukonpuiston läpi kulkee ulkoiluraitti Ukontulenpolku. Rakennuksia rajaa pensasistutukset ja istutusaltaat. Ukonpuiston eteläosassa on tiheämpää kasvillisuutta. Kalevalantien varteen sijoittuvalla etuaukiolla kasvaa suurikokoinen tammi, vuorimäntyjä sekä pensasangervoja. Liikerakennusta reunustaa Louhentiellä matalaksi leikatut marjakuusipensaat ja pohjoispuolella lumimarjapensaita.

Ukonpuiston puistosuunnitelman sekä liiketonttia koskevan pihasuunnitelman on laatinut Tapiolan alueella laajasti vaikuttanut Jussi Jännes vuonna 1963. Suunnitelman perusidea geometrisine muotoineen on edelleen vahvasti hahmotettavissa niin etuaukion pensas- ja perennasommitelmassa kuin Louhentien varressa.

Pohjantorin kasvisommitelma on uusittu alkuperäisen sommitelman mukaan. Leimukukat ja ruusut on vaihdettu mataliin pensasangervoihin ja punalatvaan. (Tapiolan kasvillisuuden uusiminen ja hoidon suuntaviivat, Ria Ruokonen, 2009)

Jussi Jänneksen pihasuunnitelma vuodelta 1963. Arkkitehtuurimuseon piirustuskokoelma.

2.15 Suojelukohteet

2.15.1 RKY-alue

Kaava-alue on osa Tapiolan valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä. Entisen Hagalundin kartanon maille 1950-luvulta lähtien rakennettu avara ja vaihteleva puutarhakaupunki on Suomessa laajin ja merkittävin toisen maailman sodan jälkeinen esimerkki, jossa uuden polven suunnittelijat sovelsivat lähiöiden ja asuintalojen suunnitteluideologiaa luodakseen kokonaan uuden kaupunkiyksikön palveluineen ja työpaikkoineen. Tapiola kuuluu kansainvälisen DOCOMOMO-järjestön hyväksymään valikoimaan suomalaisen modernismin merkkiteoksia 1920-luvun lopulta 1970-luvulle. (Museovirasto, RKY-alueen kuvaus)

RKY-alueelle sijoittuva vuonna 1962 valmistunut Heikki ja Kaija Sirenin suunnittelema Pohjantorin liikekeskus edustaa arkkitehtuuriltaan aikansa selkeälinjaista arkkitehtuuria. Rakennuksille tunnusomaista on niiden matala ja horisontaalinen muoto. Pohjantorin ostoskeskus koostuu kahdesta yksikerroksisesta liikerakennuksesta. Pienempi, Kalevalantien varrella sijaitseva liikerakennus on umpinainen kolmelta sivulta. Rakennus avautuu liikerakennusten väliin muodostuvalle laatoitetulle aukiolle. Rakennuksen ikkunat on pääosin teipattu päivittäistavarakaupan mainosteipeillä. Ostoskeskuksen suurempi, Kalevalantien ja Louhentien kulmauksessa sijaitseva liikerakennus muodostuu kolmesta saman katon alle sijoitetusta teräslasiseinäisestä moduulista, joita kiertävät arkadikäytävät. Liiketilojen väliin muodostuu galleriakäytäviä. Liiketilojen keittiötilat, aputilat yms. on sijoitettu moduulien keskelle mahdollistaen liiketiloille suuret koko moduulia kiertävät lasijulkisivut.

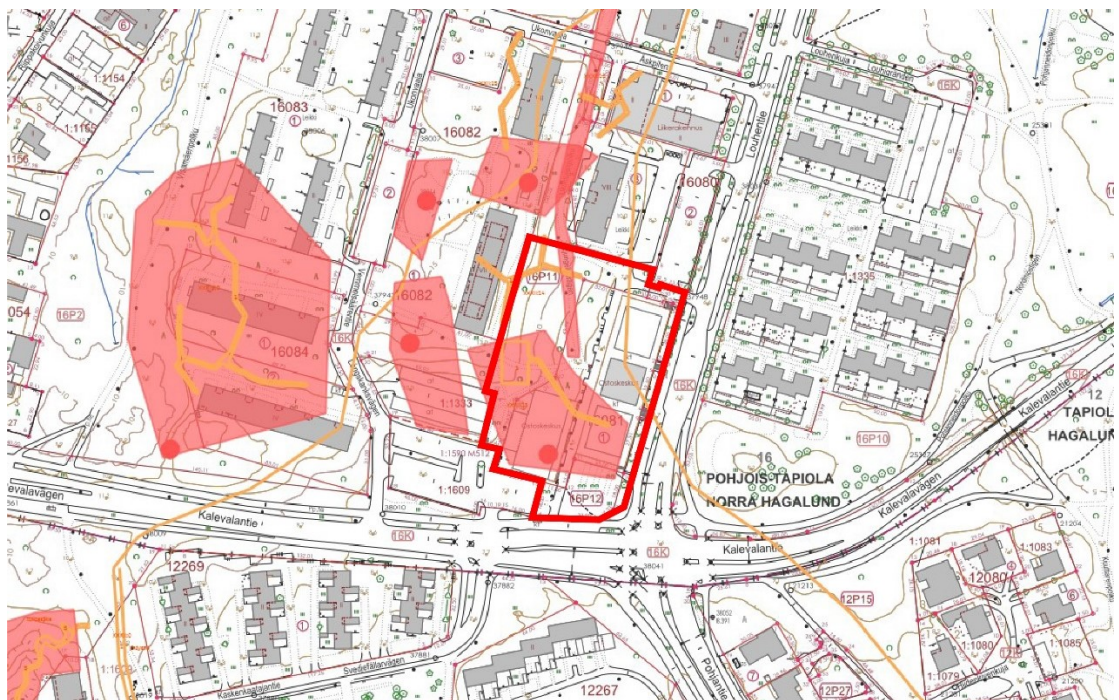
Rakennuksilla ei ole suojelumerkintää voimassa olevassa asemakaavassa.

2.15.2 Muinaismuistot

Alueella sijaitsee kiinteä muinaisjäännös Tukikohta XXXII Ukontulenpolku. Ukontulenpolku on toiminut ensimmäisen maailmansodan aikaan tykkipattereita yhdistävänä tykkitienä. Lisäksi alueella on sijainnut ensimmäisen maailmansodan aikainen puolustusasema Tukikohta XXXII:13, joka on arvion mukaan jäänyt tonttialueiden ja katuverkon alle.

Muinaismuistolain (295/1963) mukaan kiinteät muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja muistoina Suomen aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta. Ilman Museoviraston antamaa lupaa on kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen tai muu siihen kajoaminen kielletty.

Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on neuvoteltava museoviranomaisen kanssa.

Kuva alueelle sijoittuvista muinaismuistoista ja niiden karkeasta rajauksesta.

2.15.3 Liito-oravat

Alueella aiemmin tehtyjen selvitysten mukaan kaava-alueen välittömässä läheisyydessä on tunnistettu asuttuja elinpiirejä. Seuraavassa kuvassa elinpiirit on esitetty pinkillä ja keltaisella läpikuultavalla värillä. Satunnaisia papanapuita on löydetty Pohjantorin kaava-alueelta sekä ympäröivien asuinkorttelien pihoilta. Kaava-alueen koillispuolella olevan taloyhtiön pihalta on löydetty kolopuu. Liito-oravien kulkuyhteys sijoittuu kaava-alueesta länteen puistoalueelle. Kuvassa punainen pisteiviiva.

Espoon liito-oravatiedot (03/23). Kaava-alueella havaittu papanapuu esitetty keltaisella pisteellä. Naapuritontilla oleva kolopuu esitetty oranssilla pisteellä.

2.16 Ympäristön häiriötekijät

Kaava-alueelle kantautuu Kalevalantien ja Louhentien aiheuttamaa liikennemelua.

3 Asemakaavan tavoitteet

3.1 Kaupungin tavoitteet kaavoitukselle

Kaupungin tavoitteena on uudistaa Pohjantorin ostoskeskus mahdollistamalla ostoskeskukseen suuremman päivittäistavarakaupan rakentaminen. Muutoksessa huomioidaan Tapiolan valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristöä (RKY-alue), kaupunkikuva sekä olemassa olevien liikerakennusten arkkitehtuuri huomioiden.

3.2 Hakijan tavoitteet kaavoitukselle

Hakijan tavoitteena on purkaa olemassa oleva pienempi liikerakennus sekä laajentaa Pohjantorin puoleista liikerakennusta Ukonpuiston suuntaan. Tavoitteena on laajentaa liikerakennusta niin, että ostoskeskuksen kaupunkikuvallinen hahmo Louhentien ja Pohjantieltä katsoessa etelästä lähestyttäessä säilyisi nykyisellään. Ostoskeskuksen alle toteutettaisiin pysäköintilaitos. Ajoliittymä sekä kiinteistön huolto siirrettäisiin rakennuksen pohjoispuolelle.

4 Asemakaavan muutoksen kuvaus

4.1 Yleisperustelut

Asemakaavan muutoksen myötä Pohjantorin ostoskeskus uudistuu ja Pohjois-Tapiolaan sijoittuu uusi supermarkettasoinen päivittäistavarakauppa kävelyetäisyydelle. Ostoskeskusta kehitetään RKY-alue, olemassa olevan rakennuksen arkkitehtuuri ja kaupunkikuva huomioiden.

4.2 Mitoitus

Kaava-alueen pinta-ala on noin 0,93 hehtaaria.

Kokonaiskerrosala on 3 150 k-m².

Aluetehokkuus on $e_a = 0,34$ ja tonttitehokkuus on $e_t = 0,51$.

Asemakaavan muutoksen myötä alueen rakennusoikeus kasvaa 1 250 k-m².

Kaava-alueen työpaikkojen laskennallinen määrä lisääntyy kiinteistönomistajan arvon mukaan noin 10 työpaikalla.

4.3 Maankäyttö

4.3.1 Korttelialueet

Korttelialue on osoitettu liikerakennusten korttelialueeksi (KL). Rakennusala käsittää lähes koko korttelialueen. Kaikki rakenteet on rakennettava korttelialueen sisäpuolelle. Korttelialueen pohjoisosaan sijoittuu Ukonpuiston ja Louhentien väliä palveleva jalankulun ja pyöräilyn yhteys Pohjantorinkuja. Korttelialueelle on osoitettu rakennusoikeutta yhteensä 3 150 k-m², joka jakautuu kahden rakennuksen kesken. Suurelle liikerakennukselle on osoitettu 3 000 k-m² ja liikerakennuksen eteläpuolelle sijoittuvalla kahvilarakennukselle 150 k-m². Suurin sallittu kerrosten lukumäärä on pääosin yksi. Liikerakennuksen katolle saa kuitenkin sijoittaa IV-konehuoneen, jonka rakenteiden enimmäiskorkeus saa olla +18.50 metriä. Korotettu osa sekä IV-konehuone ulkotiloineen tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että ne häivytetään kaupunkikuvasta materiaalien ja väriyksen avulla korostaen rakennuksen alkuperäistä arkkitehtuuria.

Liikerakennusten korttelialueen länsireunalle on osoitettu pensaille istutettava alueen osa. Louhentien varteen on osoitettu kaupunkikuvallisesti tärkeän katu ympäristön ja siihen liittyvien etupihojen alue. Olemassa olevan rakennuksen arkadikäytävä on suojeltu sr-merkinnällä. Liikerakennuksen alle sallitaan kaksikerroksisen maanalaisen pysäköintihallin rakentaminen.

Korttelialueen eteläosassa huomioidaan runkovesi- ja jätevesiputkien vaatima tila. Johtokuja sijoittuu tonttien rajalle. Osoitetussa johtokujassa on huomioitu vaadittava 6 metrin etäisyys putkien keskilinjasta.

Tontin hulevedet viivytetään etuaukion ja huoltopihan alle sijoitettvien viivytyssäiliöiden avulla. Vettä läpäisemättömiltä pinnoilta tulevia hulevesiä tulee viivyttaa alueella siten, että viivytyssäiliön mitoituslavuuden tulee olla 1 m³ jokaista 100 m² kohden. Säiliöiden tulee tyhjentyä 12-24 tunnin kuluessa täyttymisestään ja niihin tulee suunnitella hallittu ylivuoto.

4.3.2 Virkistysalueet

Kaava-alueelle sijoittuu kaksi puistoaluetta: Ukonpuisto kaava-alueen luoteisosassa ja Pohjantorinkulma Kalevalantien ja Louhentien risteyksessä. Ukonpuiston puistoalue kapenee kaavamuutoksen myötä muutaman metrin, jotta tarvittavat liikerakennuksen perustukset ja rakenteet saadaan sijoitettua tontille. Ukontulenpolun ulkoilureitti linjataan kaava-alueella uudelleen. Naapurin pysäköintialueen ja nykyisen K-kaupan välinen metsittynyt polku muutetaan osaksi Ukontulenpolun ulkoiluraittia.

Eteläosassa oleva Pohjantorinkulma säilyy puistoalueena. Puistoalueella oleva suuri kokoinen tammi tulee säilyttää.

4.3.3 Palvelut

Asemakaavan myötä liikerakennukseen sijoittuu nykyistä suurempi päivittäistavara-kauppa sekä kaksi pientä liiketilaa. Tämän lisäksi korttelin eteläosaan sijoittuu erillinen kahvilarakennus.

4.3.4 Yhdyskuntatekninen huolto

Alueella on valmis kunnallistekniikka. Tarvittavista putkisiirroista keskustellaan putkien omistajien kanssa.

4.4 Liikenne

4.4.1 Ajoneuvoliikenne

Kaavamuutoksessa sallitaan liikerakennuksen alle kaksikerroksisen maanalaisen pysäköintihallin rakentaminen. Korttelisuunnitelmassa ajoliittymä maanalaiseen pysäköintihalliin sijoittuu rakennuksen pohjoispuolelle ja ajo alueelle tapahtuu Louhentien kautta. Samasta ajoliittymästä järjestetään jatkossa myös rakennuksen huoltoliikenne. Ajoliittymä tontille ja maanalaiseen pysäköintihalliin on päädytty sijoittamaan Louhentien kautta, koska tällöin ajoneuvoliikenteen jonot jakaantuvat Kalevalantien, Pohjantien sekä Louhentien välisessä liittymässä tasaisemmin eri suuntien kesken. Vuoden 2050 ennustetilanteessa Kalevalantien liikennemääräksi on arvioitu noin 19 100 ajon./vrk kun taas Louhentien liikennemääräksi on arvioitu noin 4 700 ajon./vrk.

Liikenteen toimivuutta ostoskeskuksen ajoliittymässä on tutkittu toimivuustarkastelulla, jonka mukaan jonoa liittymässä ei pääsääntöisesti synny lainkaan. Hetkittäin liittymä jonoutuu vähäisesti, mutta purkautuu tehokkaasti. Toimivuustarkastelun

4.4.2 Jalankulku ja pyöräily

Kaavamuutoksen myötä jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiin alueella tulee muutoksia. Aiempi rakennusten välinen jalankulun yhteys poistuu kaavamuutoksen myötä. Jatkossa rakennusmassan pääsee kiertämään joko uudisrakennuksen länsipuolelta Kalevalantieltä jalankulun sekä pyöräilyn yhteyden kautta Ukonpuistoon tai vaihtoehtoisesti korttelialueen pohjoispuolelta Ukonpuiston ja Louhentien väliä palvelevan jalankulun sekä pyöräilyn yhteyden kautta.

Länsipuolelta kiertävä pohjois-etelä suuntainen reitti kulkee Ukontulenpolku-nimisen jalankulun ja pyöräilyn yhteyden kautta kaupungin omistamalla puistoalueella. Pohjoispuolelta kulkeva itä-länsi suuntainen jalankulun ja pyöräilyn yhteys on jatkossa osa korttelialuetta, jolloin myös reitin kunnossapitovastuu siirtyy korttelialueen omistajalle. Yhteys nimetään Pohjantorinkulmaksi.

4.4.3 Sisäinen liikenne ja pysäköinti

Kaavamuutoksessa mahdollistetaan kaksikerroksisen maanalaisen pysäköintilaitoksen toteuttaminen liikerakennuksen alle. Ajo pysäköintilaitokseen tapahtuu Louhentieltä kääntyvän liittymän kautta.

Liikerakennuksen huoltoliikenne järjestetään saman pohjoispuoleisen ajoliittymän kautta. Huoltopihalle on varattu tilaa huoltolaitureille sekä huoltoautojen kääntämistä varten.

4.4.4 Julkinen liikenne / Joukkoliikenne

Kaavamuutoksella ei ole suoranaisia vaikutuksia julkisen liikenteen järjestämiseen alueella. Kaavamuutoksessa mahdollistetaan entistä suuremman päivittäistavarakaupan sijoittuminen hyvin julkisella liikenteellä saavutettavalle alueelle.

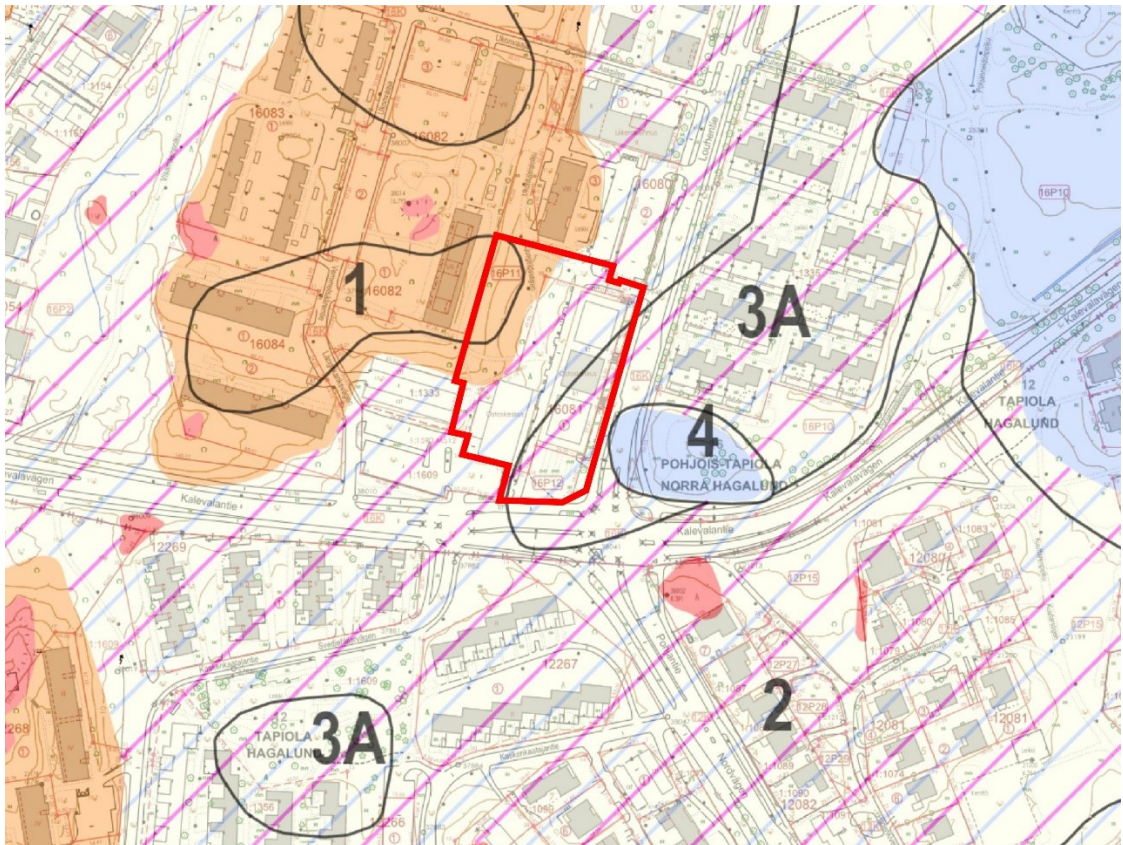
Kaavamuutoksessa on huomioitu Kalevalantien kehittäminen. Suunnitteluratkaisu mahdollistaa Kalevalantien leventämisen tulevaisuudessa ja tilavarauksessa on huomioitu julkisen liikenteen kehittämisen mahdollisuudet tulevaisuudessa Kalevalantiellä.

4.4.5 Esteettömyys

Esteetön kulku liikekeskukseen tapahtuu Kalevalantien puolelta tai Louhentien eteläosasta. Liikekeskuksen asiakaspysäköinti sijoittuu rakennuksen alle. Liikuntaesteisten autopaikat sijoitetaan lähelle hissejä ja liukuportaita.

4.5 Maaperä ja rakennettavuus

Tontti sijaitsee kitkamaalla, jonka päällä on siltiä ja savea. Rakennettavuudeltaan tontti sijoittuu kaakkoisosasta luokkaan 3A, vaikeasti rakennettavaa pehmeikköä, mutta muilta osin luokkaan 2, normaalisti rakennettavaa maaperää. Puisto on maaperältään moreenia ja rakennettavuudeltaan luokkaa 2.

Maaperä- ja rakennettavuuskartta alueesta.

4.6 Luonnonympäristö

Kaavamuutoksen myötä puistoksi mielletyn alueen pinta-ala lähes puolittuu, kun tontilla oleva puisto kaadetaan, tontti rakennetaan täyteen ja rakennuksen pohjoispuolella oleva puistoalue muuttuu osaksi korttelialueen huoltopihaa. Ukontulenpolku siirretään ja huonompikuntoisia puita kaadetaan. Uusia koivuja istutetaan puistoon. Pensaita istutetaan tontin rajalle Ukonpuiston puolelle. Louhentien puoleiset marjakuusipensaat säilytetään. Korttelialueen eteläpuolella oleva kasvillisuuden peittämä etuaukio säilyy puistoalueena. Pohjantorinkulmaksi nimettävän puiston kulmassa oleva tammi säilytetään. Puistoalue on ajatuksena ennallistaa Jussi Jänneksen puistosuunnitelmaa kunnioittaen.

4.7 Suojelukohteet

4.7.1 Muinaisjännökset

Kaava-alueella on todettu koekaivauksin olevan muinaismuistolain nojalla suojeltuja muinaisjännöksiä. Koekaivaus tehtiin heinä-elokuussa 2023. Tutkimuksessa selvisi, että kaava-alueella sijaitsee kiinteä muinaisjännös Tukikohta XXXII Ukontulenpolku, joka sijoittuu nykyisen Ukontulenpolun ulkoiluraitin alle. Ukontulenpolku on toiminut ensimmäisen maailmansodan aikaan tykkipattereita yhdistävänä tykkitienä. Lisäksi alueella on sijainnut ensimmäisen maailmansodan aikainen puolustusasema Tukikohta XXXII:13, joka on jäänyt tonttialueiden ja katuverkon alle. Tutkimuksessa jäänneitä linnoituslaitteesta ei löytynyt. Alueelle on tehty toinen kaivaus lokakuussa 2023 aikana linnoituslaitteen tilanteen varmistamiseksi sekä tykkitien dokumentointia varten.

Kuva esiin kaivetusta tykkitiestä syksyllä 2023.

Muinaismuistolain (295/1963) mukaan kiinteät muinaisjännökset ovat rauhoitettu muistoina Suomen aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta. Ilman Museoviraston antamaa lupaa on kiinteän muinaisjännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen tai muu siihen kajoaminen kielletty.

Museoviraston ja kaupunginmuseon kanssa on käyty muinaismuistolain mukainen viranomaisneuvottelu 23.8.2023. Neuvottelussa käytiin läpi kaava-alueen suunnitelmiä, arkeologisen koekaivauksen tuloksia sekä määriteltiin ehdot muinaisjännöksen kajoamiselle. Neuvotteluissa todettiin, että muinaismuistoja ei ole mahdollista säilyttää, mikäli suunnitelman mukainen rakentaminen toteutuu. Museoviranomainen linjasi, että tässä tilanteessa muinaismuistot on mahdollistavaa poistaa, mutta poistaminen edellyttää rakennettavan alueen muinaisjännösten dokumentointia: muinaismuistot kaivetaan esiin maan alta, mitataan ja valokuvataan.

Tykkitie on merkitty kaavaan korttelialueelle ja Ukonpuiston puolella muinaismuisto-alueena (sm): Alueen osa, jolla sijaitsee kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on neuvoteltava museoviranomaisen kanssa. Muinaismuistolain 13 §:n mukaisesti käytyjen neuvottelujen perusteella kohde voidaan poistaa kaavan toteuttamiseksi sen jälkeen, kun kohteella on toteutettu riittävät arkeologiset tutkimukset.

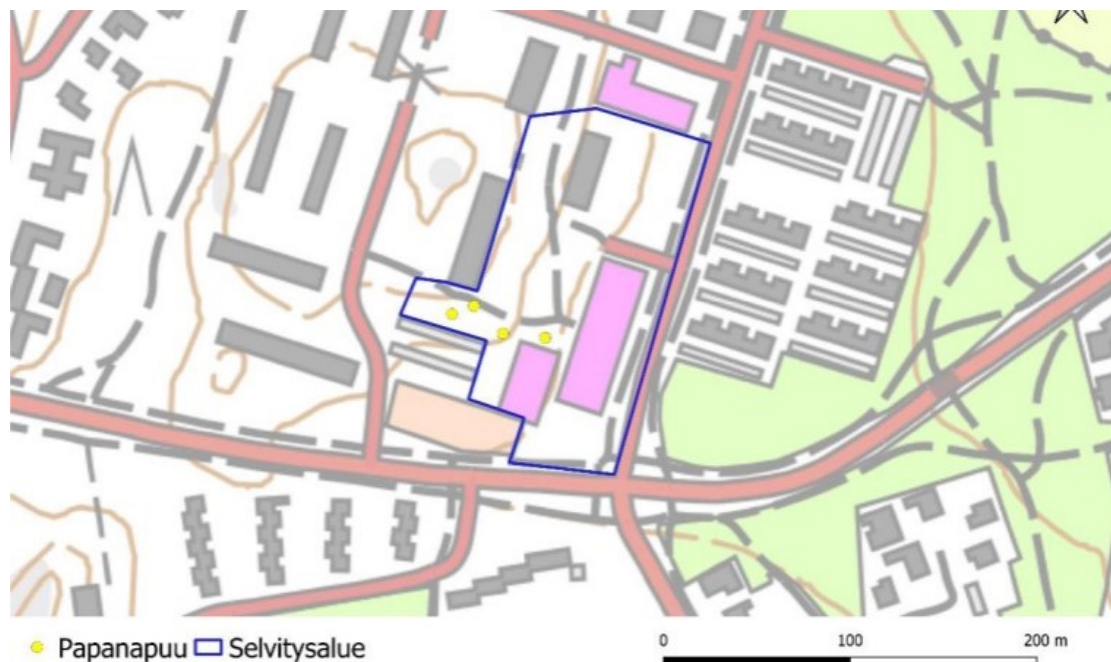
Puiston puolelle jäävä tykkitien osa säilytetään.

Asemakaavan muutoksen myötä pienempi liikerakennus puretaan. Suuremman liikerakennuksen kaupunkikuvallisesti arvokas arkadikäytävä suojellaan sr-merkinnällä: Suojeltava rakennuksen osa. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuksen osa, jota ei saa purkaa. Korjaus- ja muutostöissä on säilytettävä rakennusosan kulttuurihistorialliset arvot ja ominaispiirteet. Suojelumääräys koskee arkadikäytävää. Muutos- ja korjaustöistä on neuvoteltava rakennussuojeluviranomaisen kanssa.

4.7.2 Liito-oravat

Alueelle on laadittu keväällä 2023 liito-oravaselvitys. Maastonselvityksessä löydettiin muutamia papanapuita Ukonpuiston alueelta ja Pohjantorin liikekiinteistön vierestä. Papanamäärät olivat pääasiassa vaatimattomia ja osa niistä vanhoja. Kaava-alueelta ei löydetty lajille sopivia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Havainnot on tulkittu läheisten asuttujen elinpiirien laajemmin liikkuneiksi yksilöiksi tai yksilöiksi.

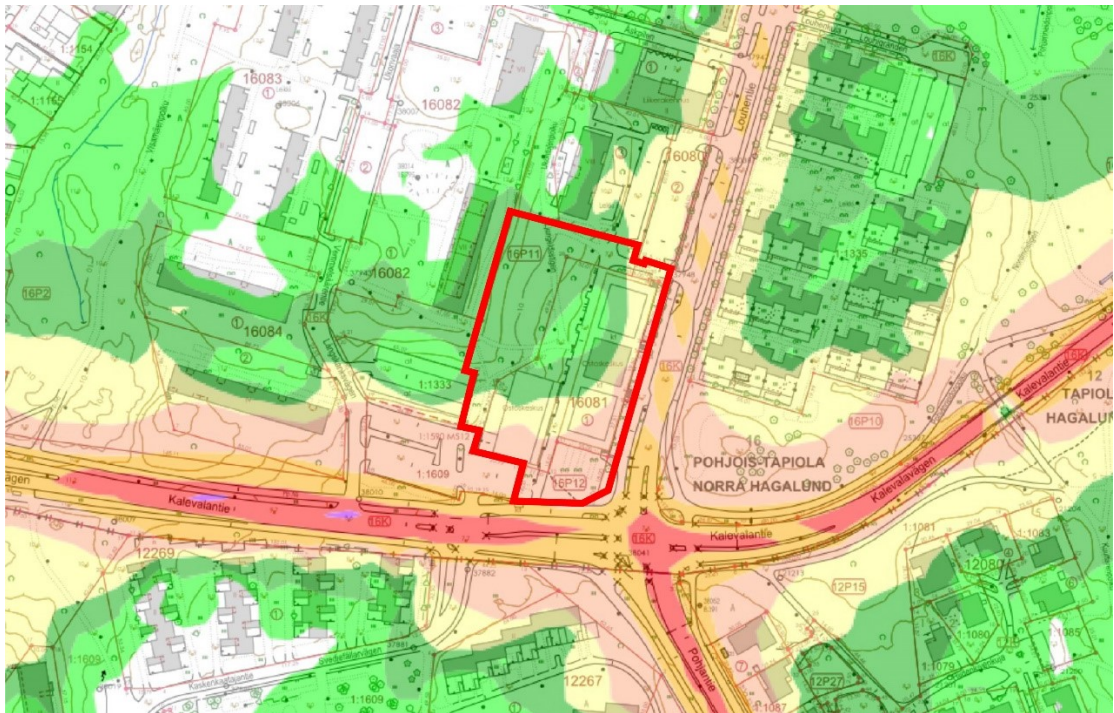
Selvityksen tuloksiin pohjautuen selvitysalueelle ei ole tarpeen esittää suojelumääräyksiä liito-oravan elinympäristöön tai kolopuihin liittyen.

Maastonselvityksessä keväällä 2023 havaitut papanapuu.

4.8 Ympäristön häiriötekijät

Kaava-alue sijoittuu vilkkaasti liikennöidyn Kalevalantien varrelle. Tontin eteläosassa melutasot nousevat 60–65 desibeliin (vaaleanpunainen väri). Liikerakennus toimii melumuurina Ukonpuistolle. Melutason ohjearvot toteutuvat puiston puolella. Liikennemelulla ei ole vaikutusta kaavassa esitettyyn käyttötarkoitukseen.

Kuva meluvyöhykkeistä alueella. Vihreällä ja vaaleanvihreällä esitetty alle 55 dB melutaso.

4.9 Nimistö

Kaava-alueen luoteisosan puisto on **Ukonpuisto – Åskparken**, ja siellä kulkeva ulkoilutie on **Ukontulenpolku – Ljungeldsstigen**. Luonnonilmiöiden aihepiiriä on käytetty laajasti Tapiolan nimistössä. Kansanperinteessä salamasta on voitu käyttää sanoja *ukontuli* ja *ljungeld*.

Pienehkö, mutta merkittävä puistoalue Kalevalantien ja Louhentien kulmassa saa nimen **Pohjantorinpuisto – Nordtorgsparken** ja kujamainen kevyen liikenteen tie Pohjantorin liikerakennuksen toisessa päässä nimen **Pohjantorinkuja – Nordtorgsgränden**. Louhentien katualueen lyhyt uloke on osa Louhentietä.

5 Asemakaavaratkaisun vaikutukset

5.1 Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Asemakaavan muutoksen myötä pieniä liiketiloja poistuu kävelymatkan päästä Pohjois-Tapiolasta, mutta päivittäistavarakaupan palvelutaso paranee alueella.

5.2 Vaikutukset maa- ja kallioperään ja ilmastoon

5.2.1 Vaikutukset maa- ja kallioperään

Kaavan mahdollistama ostoskeskuksen laajennus vaikuttaa maaperään ja kallioperään. Kalliota on tarpeen louhia ja moreenimaata poistaa liikerakennuksen laajennuksen sekä liikerakennuksen alaisen pysäköintihallin rakentamiseksi. Rakennusta ei hyvien maaperäolosuhteiden takia tarvitse paaluttaa.

5.2.2 Ilmastovaikutukset

Asemakaavan muutoksen myötä olemassa oleva pienempi rakennus puretaan. Suuremman liikerakennuksen rakenteita hyödynnetään osana uudisrakennusta. Rakennusten purkamisesta ja uuden rakentamisesta syntyy hiilidioksidipäästöjä. Rakennustyömaalla syntyvät purkumateriaalit on kuitenkin kierrätettävä mahdollisimman tehokkaasti.

5.3 Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin

Liikerakennuksen laajenemisen myötä tontilla olevat puut kaadetaan. Ukontulenpolun uudelleenlinjaus edellyttää joidenkin puiden kaatamista puiston puolella, mutta uusia puita istutetaan tilalle. Ulkoiluraitti linjataan puiden kunnan mukaan sopivimmalle paikalle.

Kaavamuuotosalueen ratkaisuille ei ole vaikutusta suojeltuihin luontokohteisiin tai maakunnallisiin tai paikallisiin ekologisiin yhteyksiin.

Alueelta ei löydetty liito-oravalle sopivia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Kaava-alueella tehdyt havainnot on tulkittu läheisten asuttujen elinpiirien laajemmin liikkuneiksi yksilöiksi tai yksilöksi.

5.4 Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen ja liikenteeseen

Ostoskeskukselle tunnusomainen läpikuljettavuus poistuu liikerakennuksen laajentamisen myötä. Jalankulun ja pyöräilyn reitit kulkevat jatkossa itä-länsisuuntaisesti liikerakennuksen pohjoispuolelta Pohjantorinkujan kautta ja pohjois-eteläsuuntaisesti Ukontulenpolkua pitkin.

Ajoneuvoliikenteen toimivuutta alueella on tutkittu toimivuustarkastelulla, jonka mukaan ostoskeskuksesta johtuva liikenne ei merkittävästi kuormita alueen liikenneverkkoa. Toimivuustarkastelun mukaan Louhentieltä ostoskeskuksen pysäköintiin johtavassa liittymässä ei synny pääsääntöisesti jonoa lainkaan. Hetkittäin liittymä jonoutuu vähäisesti, mutta purkautuu tehokkaasti.

Suunnitelmissa on huomioitu Kalevalantien kehittäminen ja kehittämiseen vaadittava tilanvaraus.

5.5 Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

Pohjantorin ostoskeskus sijaitsee kaupunkikuvallisesti näkyvässä paikassa Kalevalantien ja Louhentien kulmauksessa, Pohjantien näkymäakselin päätteellä. Vuosien saatossa rakennuksen asema suurmaisemassa on heikentynyt, kun Pohjankulman puiston puusto on kasvanut Kalevalantien ja Louhentien reunaan.

Pohjantorin ostoskeskus toimii porttiaiheena Pohjois-Tapiolan asuinalueelle. Muutoksen myötä rakennuksen vahva horisontaalinen ilme säilyy kaupunkikuvassa ja alkuperäisen rakennuksen henki on edelleen vahvasti läsnä uudisrakennuksessa. Merkittävimmät muutokset kaupunkikuvassa tapahtuvat Ukonpuiston puolella sekä ostarin eteläpuolella. Nykyisin suurempi liikerakennus avautuu suurien moduuleita kiertävien lasijulkisivujen takia kaikkiin suuntiin eikä varsinaisia ensi- ja toissijaisia julkisivuja ole. Ukonpuiston puoleinen julkisivu muodostuu toissijaiseksi julkisivuksi, joka on alkuperäistä julkisivuun verrattuna umpinainen. Rakennuksen eteläpuoleiseen etuauki-oon kytkeytyvä laatoitettu kulkureitti katoaa ja kahden rakennusmassan ja galleriakäytävien muodostava läpikuljettavuudesta syntyvä ilmavuus katoaa. Rakennusta korotetaan, mutta rakennus säilyy pääosin yksikerroksisena ja korotettava osa sekä katolle sijoitettava IV-konehuone häivytetään materiaalien ja värityksen keinoin.

Kaava-alueelle sijoittuva muinaismuistolaiilla suojeltu tykkitie poistetaan korttelialueelta liikerakennuksen laajenemisen myötä. Puistoalueelle jäävä osa säilytetään Ukontulenpolun alla.

5.6 Vaikutukset elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen

Uuden suuremman päivittäistavarakaupan sijoittuminen Pohjantorin ostoskeskukseen lisää alueen kilpailua. Lähimmät päivittäistavarakaupat sijoittuvat alle kilometrin päähän uudesta päivittäistavarakaupasta.

6 Asemakaavan toteutus

6.1 Rakentamisaikataulu

Alueen rakentaminen alkanee kaavam muutoksen saatua lainvoiman, mutta tarkempaa rakentamisaikataulua ei ole tiedossa. Purkutyöt ja rakentaminen vie arviolta 1,5 vuotta.

6.2 Toteuttamis- ja soveltamisohjeet

Kaava-alueesta on laadittu korttelisuunnitelma, joka toimii ohjeena jatkosuunnittelulle.

6.3 Toteutuksen seuranta

Kaavan toteutuksesta ja seurannasta vastaa Espoon kaupungin rakennusvalvonta ja kaupunkitekniikan keskus.

6.4 Sopimukset

Asemakaavaan liittyy maankäytösopimus, jonka hoitaa tonttiyksikkö.

7 Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

7.1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavan valmisteluaineisto

7.1.1 Valmisteluaineiston nähtävilläolo

Kaavasta on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavan valmisteluaineisto oli nähtävillä MRA 30§:n mukaisesti 3.4.2023 - 5.5.2023.

7.1.2 Valmisteluaineistosta saatu palaute ja miten se otettiin huomioon

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistoista saatiin yhteensä 21 mielipidettä. Osoitetietojen perusteella pääosa mielipiteistä saapui lähinaapureilta. Lisäksi saatiin yksi kannanotto ja kaksi lausuntoa. Nähtävilläolon jälkeen aukion yhteyteen liikerakennuksen eteläpuolelle on lisätty 150 kerrosneliötä paviljonkimaiselle liikerakennukselle. IV-konehuonetta ja siihen liittyvää huoltoaluetta on pienennetty. Kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisuuteen liikerakennuksen pohjoispuolella on kiinnitetty enemmän huomiota.

Mielipiteet

Lähtökohtaisesti Pohjantorin ostoskeskuksen kehittäminen nähtiin positiivisena muutoksena, mutta liiketilojen määrää pidettiin liian vähäisenä. Nykyisen ostoskeskuksen palvelutarjonta on monipuolinen. Päivittäistavarakaupan lisäksi ostarilla on useampi ravintola, kauneus- ja hyvinvointipalveluita sekä mm. eläinlääkäri ja koirien trimmausliike. Muutoksen myötä pieniä liiketiloja on alustavan suunnitelman mukaan tulossa vain kaksi suuremman päivittäistavarakaupan kylkeen. Pieniä liiketiloja toivottiin lisättävän. Varsinkin ravintolaa tai kahvilaa toivottiin ostarille.

Rakennuksen uudistaminen ja sen myötä talotekniikan päivittäminen muuttaa kaupunkikuvallisesti arvokasta rakennusta. Uusi IV-konehuone talon katolla on osallisten mielestä liian suuri ja sen mitoitus, värimaailmaa ja materiaaleja toivottiin vielä mietittävän. Arkkitehtuurin osalta arkadiikäytävän säilyttämistä rakennuksen itäpuolella pidettiin tärkeänä ja onnistuneena ratkaisuna. Mielipiteissä kuitenkin mainittiin, että alkuperäisen ostarin henki muuttuu, kun moduuliosat katoavat ja katon alla on jatkossa vain yksi yhtenäinen liikerakennus.

Ukonpuiston puoleinen julkisivu, huoltopiha sekä jalankulun ja pyöräilyn yhteydet herättivät paljon mielipiteitä. Osalliset korostivat, että iso osa kaupan asiakkaista saapuvat Ukonpuiston suunnalta, jota ei suunnitelmassa ole otettu riittävästi huomioon.

HSY

HSY lausui, että aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi eikä kaavamuutos edellytä vesihuollon lisärakentamista.

Suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee useita HSY:n vesihuoltolinjoja kiinteistöllä johtokujalla sekä yleisillä lähivirkistys- ja katualueilla.

Kiinteistölle 1:1609 on merkitty ajantasa-asemakaavaan johtokuja, joka tulee ottaa huomioon kaavatyössä.

Caruna Espoo Oy

Caruna lausui, että kaava-alueen etelälaidassa kulkee kaksi 110 kV maakaapelia. Voimajohtojen kaapelialueille on lunastettu käyttöoikeuden rajoitus, jonka perusteella niille ei saa sijoittaa ilman voimajohdon omistajan lupaa maanpäällisiä tai maanalaisia rakennuksia tai rakennelmia eikä tehdä ojia tai muita kaivauksia. Kaapelialue on 3 metriä kaapeleiden keskilinjan molemmin puolin.

Voimalinjan asettamat rajoitukset tulee huomioida kaava-alueen suunnittelussa ja voimajohdot tulisi merkitä kaavaan. Voimajohtoalueella tai sen läheisyyteen sijoitusta rakentamisesta tulee pyytää Caruna Espoolta erillinen risteämälausunto.

Vaikutuksia sähkönjakeluun arvioidaan kaavaehdotusvaiheessa.

Kaupunginmuseo

Kaupunginmuseo ilmaisi kannanotossaan, että esillä ollut suunnitelma on kulttuuriympäristön suojelun kannalta varsin hyvä, vaikka arkkitehtuuriltaan merkittävään rakennuskokonaisuuteen kohdistuukin huomattavia muutoksia. Alueen keskeinen ostoskeskus pysyy alkuperäisessä käytössään, rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävän rakennuksen tärkeimmät osat säilyvät ja sen oheen esitetty lisärakentaminen on suhteellisen maltillista ja alkuperäisen käyttötarkoituksen mukaista.

Ostoskeskuksen länsipuolella rakentamattomalla alueella Ukonpuistossa, mutta myös ostoskeskuksen kiinteistöllä, sijaitsevat ensimmäisen maailmansodan aikaisia linnoitteita sekä yhdystie. Kohteet ovat muinaismuistolain (295/1963) nojalla suojeltuja. Kohteiden tarkka laajuus ja säilyneisyys ei ole tiedossa, sillä alueelle ei ole tehty arkeologisia kaivaustutkimuksia. Paikalla on tehtävä arkeologinen koekaivaus, jossa nämä seikat selvitetään koko sillä alueella, johon mahdollinen tuleva rakentaminen tulee vaikuttamaan.

7.2 Kaavan hyväksyminen

Asemakaavan muutoksen hyväksyy kaupunginhallitus.

7.3 Yhteistyö kaavan valmistelun aikana

Asemakaavan muutos on laadittu yhteistyössä hakijan työryhmän kanssa.

Hankkeen edustajat ja suunnittelukonsultit

- Joachim Berner, JMB Kiinteistöt, toimitusjohtaja
- Minna Kannonkerä, A-insinöörit, hankekehitysjohtaja
- Kari Mikkonen, Sarc Arkkitehdit, arkkitehtisuunnittelu
- Kati Vaaja, Sitowise, liikennesuunnittelu
- Juuso Mattila, Sitowise, liikennesuunnittelu, toimivuustarkastelu
- Emmi Vesala, Sitowise, hulevesisuunnittelu
- Elina Aarnisalo, Sitowise, maisemasuunnittelu

Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen asemakaavoituksen palvelualueella kaavan valmistelusta on vastannut

- Hanna Kiema, arkkitehti
- Hannu Granberg, liikennesuunnittelija
- Jenny Asanti, maisemasuunnittelu (06/23 asti)

7.4 Käsittelyvaiheet

Lyhenteet:

- ksj = kaupunkisuunnittelujohtaja
- ksl = kaupunkisuunnittelulautakunta
- kh = kaupunginhallitus
- ekyj = kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaosto
- kv = valtuusto

Päivämäärä	Taho	Tapahtuma
28.3.2022	ekyj	Kehittämisen periaatteet
21.9.2022		Kaavoitushakemus saapui
10.2.2023		Kaavahankkeen aloituskokous
20.3.2023	ksj	OAS ja valmisteluaineisto nähtäville
3.4. - 5.5.2023		Valmisteluaineisto nähtävillä (MRA 30 §)
23.8.2023		Viranomaisneuvottelu
25.10.2023	ksl	Kaavaehdotus jäi pöydälle Kaavaehdotus nähtäville
pp.kk.vvvv - pp.kk.vvvv		Kaavaehdotus nähtävillä
pp.kk.vvvv		Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu
pp.kk.vvvv	ksl	Ehdotus kaupunginhallitukselle asemakaavaksi
pp.kk.vvvv	ksl, kh, kv	Kaavaehdotuksen hyväksyminen

ESPOON KAUPUNKI

KAUPUNKISUUNNITTELUKESKUS

Hanna Kiema

Hanna Kiema

Arkkitehti

Torsti Hokkanen

Torsti Hokkanen

Kaupunkisuunnittelujohtaja